

dve uri po sv. maši je še ostal z božjim Odrašenikom v pobožnem razgovoru. Z njim se je posvetoval o vsem, kar je hotel storiti v svoji župniji, pred njim je pisal svoje sklepe. Zato se ni čuditi, da je bilo njegovo duhovniško delovanje bogato blagoslovljeno. Njegova župnija je bila podobna veliki družini, katere člani in ljubljani oče je bil Emar. Kljub temu pa je bil Peter prepričan, da je poklican za redovniški poklic. In ko je slišal o redu Maristov, je po resnem premišljevanju prosil svojega pristojnega škofa za dovoljenje, da sme vstopiti v ta red. Škof mu je dal sijajno priporočilo, ko je rekel: »Jaz ne morem reda Maristov počastiti bolj, kakor s tem, da mu prepustim takega duhovnika.«

V redu se je Peter Julijan zelo odlikoval in so mu kmalu poverili častne in odgovornosti polne službe. Pa tudi tukaj se ni dosegel tistega, za kar ga je Bog odločil. Vedno bolj in bolj mu je postajalo jasno, da je njegova, od Boga mu odločena življenjska naloga, da naj pospeši češčenje najsv. Zakramenta. Sicer je bil pa še naravnost o tem poučen. Ko je Peter Julijan Emar čital januarja leta 1849 v neki Marijini cerkvi blizu Liona sv. mašo, je bil naenkrat napolnjen z bridko žalostjo radi žalitev in brezbržnosti, ki jih mora prenašati Kristus v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. »Ah, kaj bi mogel storiti, da ti zadostim za vse to?« je ves žalosten vzkliknil. In čisto jasno je stala pred njegovo dušo misel, da bi ustanovil red za zadoščenje Kristusu v najsv. zakramentu. Dvakrat popreje pa je še imel, kakor je to razodel svojemu prijatelju in duhovnemu voditelju, prikazen preblazene Device Marije, ki mu je naznanila, da naj se popolnoma žrtvuje češčenju presv. Rešnjega Telesa in naj ustanovi za to poseben red.

Pater Emar je šel takoj na delo. Ločil se je, kakor mu je to tudi bilo težko, od svojega reda. Nato je poslal sv. očetu pravila. Tedanji papež Pij IX. mu je odgovoril, da je prepričan, da prihaja ta misel od Boga. A Emar se je hotel še bolj prepričati. Delal je 12 dnevne duhovne vaje, pravila novega reda pa je predložil v preizkušnjo še trem škofom. Ko so mu vsi potrdilno odgovorili, je 1. julija leta 1856 ustanovil svoj red. Z dvema tovarišema si je pridobil v Parizu neko hišo, v njej je napravil malo kapelico, v kateri naj bi bilo Najsvetejše noč in dan izpostavljeno, da redovniki pred njim molijo in Kristusa častijo, se mu zahvaljujejo ter zadoštujejo. Poleg moškega reda je ustanovil p. Emar še tudi ženski red z imenom »družabnice najsvetejšega zakramenta.«

Peter Julijan sam se je čisto potopil v češčenje in ljubezen do Kristusa v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Obsevana od te nebeške luči je njegova vera vedno bolj in bolj rasla v krščanskem življenju in vseh krščanskih čednostih. Kakor pa je on sam gorel ljubezni do najsvetejšega zakramenta in čutil njegove blagodejne sadove na sebi, tako je skušal to ljubezen vcepiti v kolikor mogoče več src. »Iti moramo nemudoma na delo,« tako je pisal, »da

rešimo duše s presv. Evharistijo in da predramimo Evropo iz njene brezbržnosti, v katero je zatopljena, ker ne pozna daru božjega, Jezusa Emanela v Evharistiji. Nesti moramo bakljo ljubezni v duše ki so postale mlačne, se imajo za pobožne, pa niso, ker ni Kristus v tabernaklju središče njihovega življenja.« Kar je p. Emar govoril, to je tudi izvrševal v dejanju do svoje smrti 1. avgusta l. 1868. Ko so l. 1877 njegovo truplo prepeljali v Pariz, so ga našli še nestrohnjenega. 12. julija svetega leta 1925 ga je Pij XI. proglasil blaženim.

Da bi duh češčenja in ljubezni do Kristusa v presv. Rešnjem Telesu, ki je živel v blaženem patru Emar-ju, prevzel tudi nas! Ali ga nismo potrebni? Ali nismo tako mrzli do najsvetejšega zakramenta? Tako mrzli in brezbržni, kakor da sploh ne bi verovali in vedeli, da živi Kristus med nami? In ali ga ne potrebuje naše življenje? Kristus v Evharistiji je kruh krščanskega življenja. Čimbolj se ga bomo oklepali, tem več bo pri nas resničnega krščanstva.

*

Papež izšel iz Vatikana. Zadnji četrtek, 25. julija, je papež od leta 1870 prvič zapustil Vatikan. Bilo je to ob priliki procesije s presv. Rešnjim Telesom, ki se je vršila na veličastnem trgu sv. Petra in pri kateri je papež nosil najsvetejše ter podelil sv. blagoslov. Papež je pri tej priliki prepovedal vsake ovacije in hrupno pozdravljanje, kakor je v Italiji v navadi. To pa radi tega, ker se po 60 letnem vatikanskem ujetništvu ni hotel pokazati kot svetni vladar, ki išče svetne časti, temveč edinole kot služabnik Kristusov.

Italijanski socialni teden. Kakor avstrijski, tako bodo imeli tudi italijanski katoličani tako imenovani socialni teden, na katerem bodo obravnavali pereča socialna vprašanja in se posvečevali, kako bi se dalo v raznih razmerah in potrebah pomagati. Tako kaže krščanstvo svojo življenjsko moč in delavnost.

Kaj delajo naši katoliški dijaki. V letošnjih počitnicah so imeli katoliški dijaki že precej zborovanj in tečajev, na katerih so se posvetovali, kako bi v vse življenje še bolj zanesli katoliškega duha. V zadnjem času je bilo dvoje važnih zborovanj. Eden je bil misijonski tečaj za slovenske in hrvatske dijake pri Plitvičkih jezerih pod vodstvom prof. dr. Ehrlicha iz Ljubljane. Na njem so se dijaki navduševali za sodelovanje in podpiranje misijonov med pogani.

Posebno prav lepo je bilo zborovanje dijakov, ki so v dijaških Marijinih družbah. Vršilo se je od 22. do 28. julija v škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Udeležilo se je tega zborovanja nad 300 kongreganistov iz vseučilišča in vseh srednjih šol na Slovenskem. Iz govorov dijakov je odsevala sinovska ljubezen do Marije, idealna navdušenost za čisto življenje po zgledu Marijinem, odločna volja zanesti tega duha tudi ven v življenje. Zborovanja se je udeležil tudi ljubljanski škof dr. Jeglič in pomožni škof dr. Rožman. Daj Bog, da bi z našimi idealnimi dijaki postala enega duha vsa naša

mladina, potem bo zasijala našemu ljudstvu spomlad krščanskega preporoda.

Napredek katoliške Cerkve na Japonskem. Japonska vlada je začela zavzemati napram katoliški Cerkvi bolj prijazno stališče. To pa radi tega, ker mora upoštevati vzgledno delo katoliškega vseučilišča v Tokiju in ker ne more zapirati oči pred dejstvom, da katoliška vera blagodejno vpliva na življenje ljudi. Tudi med ljudstvom samim ima katoliška Cerkve vedno več prijateljstva. Tako je prošlo leto prestopilo v kat. Cerkve 1811 poganov, tako, da je sedaj na Japonskem 89.398 katoličanov. Katoliški božič je postal že nekako ljudski praznik in pasijonske igre je posečalo ogromno število poganov. Med katoličani na Japonskem igra zelo važno vlogo admiral Jamamoto iz stare plemiške rodbine. Bil je že dolgo časa predsednik katoliške mladinske zveze. Da bi se temu poslu lahko še bolj posvetil, se je odpovedal svoji visoki in častni službi. Pač prava krščanska požrtvovalnost.

NOVICE

»Kmeti list« se v dobi pasjih dni hudo zaganja proti klerikalizmu. Vročina, ob kateri se je ta napad vršil, opravičuje napad in tudi način, kakor se je ta napad izvršil. Ko prideje hladnejši dnevi, bo menda tudi sodba hladnejša. V dobi največje poletne vročine pa »Kmeti list« (štev. od 24. jul. v uvodnem članku) gnevno udriha po klerikalizmu, češ, da je »slovenskega človeka in narod duševno ohromil; da je obrezdušil, zmehaniziral skoro vse kulturno življenje slovenskih, zlasti kmetijskih množic. On tvori, tak kakor je danes, nevarnost obrezduhovljenja, španizacije Slovenstva, ne pa možnost svežega pogona in samovzgojne samozavesti. Mora res biti grda pošast, ki jo »Kmet. list« opisuje po njenih učinkih. Kaj je pravzaprav in kakšna je ta pošast, ki tvori nevarnost »španizacije Slovenstva«, tega »Kmet. list« ne pove. Pa je boljše zanj, da ne pove, ker opredeljevanje ni baš najmočnejša stran njegovih duševnih sposobnosti. Kakšna je njegova opredeljena sposobnost, dokazuje v istem članku, ko opredeljuje »podrejenost duhovništvu«. Od katoliške akcije zahtevana podrejenost duhovništvu pomenja po njegovem mišljenju to: »Vsaka kritika je nedopustna in čeprav bi se to reklo, da ti je dovoljeno vse, samo če imaš maziljene prste.« Kakšna »španska« logika je to? Tako je »obrezduhovljena in duševno hroma« (pa sigurno ne od prešmentanega klerikalizma), da bi človek moral biti žalosten nad njo, ako ne bi bilo v dobi pasjih dni in kislih kumarov. Srstno zaletavanje »Kmetiskega lista« v klerikalizem pa najbolje dokazuje, odkod preti nevarnost »španizacije Slovenstva«.

Duhovniške spremembe. G. kaplan Ivan Kodrič je prestavljen iz Turnišča v Prekmurju k Sv. Rupertu v Slov. gor. Bivši poslanec Fr. Jerič, ki je bival v

Murski Soboti, je prišel za upravitelja župnije Dolnja Lendava.

Spremembe v slov. frančiškanski provinciji. Na provinc. kongresu v Ljubljani 22. dne 22. julija 1929 izvršile sledeče spremembe: Iz Novega mesta pride v Ljubljano za organista in subsidiarja p. Ferdinand Zajec. Iz Brezij gre v Novo mesto p. Vincencij Kunstelj. V Kamnik odide za kateheta p. Karol Džak. V Brežice je prestatavljen p. Alojzij Lipej. K Sv. Trojici v Slov. goricah pride p. Pacifik Cernuchy. Za Brežje sta na novo določena p. Maks Brelih in p. Atanazij Ausser. Za Vile je določen dr. p. Gotfrid Ploj kot organist in kaplan. Za misijone med pravoslavniimi sta se odločila brata Dr. p. Stanislav in p. Jožef Aljančič.

Mariborčani in mariborska okolica! Naj ne pozabi nihče najugodnejšega dneva 4. avgusta t. l. Ta dan priredijo naši pridni poštari veliko dobrodelno tombolo, v kateri nudijo veliko lepih dobitkov, in sicer 10 tombol, 15 desetink, 25 petink, 50 četvork, 100 tern in 200 amb. Dobitki so kakor navadno vsako leto pri tomboli poštarijev krasni, da bo marsikateri šel prav vesel domov. Da ima tombola tako lepih dobitkov, gre hvala našim gosp. trgovcem in tovarnarjem, kateri so podarili veliko dobitkov. Mariborska skupina pismošev je izdala od zadnje tombole lanskega leta do danes 9500 Din redne podpore in 19.148 Din izredne podpore, ubogim bolnim tovarišem in njih družinam, vdovam in sirotam po umrlih tovariših. Za to lepo vsoto se v imenu vseh, kateri so bili deležni podpor, odbor osrednjega društva nižjih poštah uslužbencev prav pristočno zahvaljuje in se priporoča, da bi občinstvo še v naprej podpiralo humanitarno delo poštah uslužbencev in pridno kupovalo brečke, katere prodajajo vsi pismoševci in trafike. Srečka stane 2.50 Din. Glavni dobitki so v izlozbi v Gosposki ulici pri trvdki Martinec od srede 31. julija 1929 naprej na ogled. Odbor.

Spominski dan borcev na Brezjah 11. avgusta. Polovična vožnja je že dovoljena vsem in letos tudi ženam, ker je mnogo vdov in sirot, ki hočejo z nami na Brežje. Vsak je deležen torej te ugodnosti in sicer od 9. do 13. avgusta. Pevci vežbajte naše pesmi. Vsi dobite izkaznice na Brezjah. Dajte vozne listke žigosati, karle dobro shranite!

V nedeljo, 4. avgusta blagoslov in otvoritev Slomškovega doma v Sv. Vidu pri Ptuj!

Deček utonil v Dravi. Učenec IV. razreda Vincenc Kos iz Zgor. Porčiča pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se je kopal z več fanti v Dravi na Pobrežju pri Mariboru. Z dvema tovarišema je poskušal, kateri bo zdržal dalje časa pod vodo. Kos se ni vrnil več izpod vode. Fant na nesrečo nista klicala na pomoč, ampak tekla po mater ponesrečenega, ki je delala na Pobrežju. Kosa je med tem časom voda že odnesla in bo naplavila truplo kje pri Sv. Marku nižje Ptuja.

V Dravi utonil. V petek, 26. julija popoldne je utonil v Dravi v Studencih pri Mariboru 22 letni pečarski pomočnik Leopold Drobinc.

Neznano utopljenko je potegnil v Obrežju pri Središču mlinar Ivan Kralovec. Utopljenka je kmečko dekle, stara od 25—30 let. Utonila je najbrž pri

kopanju. Truplo so pokopali na pokopališču v Središču.

Vrat si je prerezala pri Sv. Miklavžu pri Ormožu 55 letna Marija Ščavničar. Bolehala je več let na sušici in je izvršila samomor v duševni nerazsodnosti.

Aretiran radi poneverbe. V sredo 24. julija zvečer je bil aretiran v Celju bivši vršilec dolžnosti šefa ekspoziture Javne borze dela v Celju Dragotin Gobec. Kakor je splošno znano, je Gobec poneveril začetkom meseca junija okrog 31.000 Din uradnega denarja in nato s potnim listom, ki si ga je oskrbel par dni poprej, pobegnil v inozemstvo. Bil je v Franciji, Italiji, Egiptu, Carigradu in končno se je vrnil preko Bolgarske, Madžarske, Čehoslovaške in Avstrije domov. Po zaslisanju je bil Gobec oddan sodišču.

S prerezanim vratom. Na cesti med Zagorjem in Trbovljami so našli v ponedeljek 22. julija blizu kapelice truplo s prerezanim vratom. V umorjenem so ugotovili bivšega trgovca in sedaj potnika Ivana Gabron. Morilec je prerezal Gabronu vrat kar na sredi ceste in ga nato še vlekel 10 m dalje.

Otvoritev železnice Krapina—Rogatec. Te dni bo predana prometu nova proga Krapina—Rogatec, ki je dolga 21 km in je stala 28 milijonov dinarjev. Nova železnica bo spadala pod območje ljubljanskega ravnateljstva.

Požar blizu Hrastnika. V gorski vasi Čeče nad Hrastnikom je izbruhnil 23. julija požar pri posestniku Mihaelu Klančaku. Ogenj se je pojavil v kozolecu, domači so bili zaposleni na polju. Velika je bila nevarnost, da bi bil ogenj uničil celo domačijo. Gasilno delo se je posrečilo vrlim gasilcem od Sv. Katarine, ki so ogenj omejili tako, da je bil vpepeljen le kozolec z letošnjimi pridelki. Škodo cenijo na 50 tisoč Din.

Zabodel mater 8 nepreskrbljenih otrok. V Zabukovju pri Seynici se je dogradil na sejmski dan žalosten in grdo krvav dogodek, ki je razburil celo okolico. Posestnik v Podvrhu Anton Perc je zabodel v prepiru posestnico Ano Jazbec iz Završ tako, da je takoj izdahnila. Zaklana je mati 9 otrok, od katerih je 8 nepreskrbljenih.

Žrtve preobilnega alkohola. Posestnik Ivan Suša v Okljukovi gori pri Brežicah je dobil dovoljenje za točenje vina »pod vejco«. V nedeljo 21. julija je bilo v tem vinotoču precej živahno. Proti večeru se gostje niso mogli niti zvrstiti in je Martin Krošelj zasedel mesto Alojziju Pinteriču iz Trnovih sel, ki je za trenutek zapustil svoj prostor. Ko se je vrnil, se mu Krošelj, ki je že popreje izžival, ni hotel umakniti, marveč je odprl žepni nož ter neprilicavno zabodel Pinteriča v trebuh, da so mu takoj izstopila čreva, nato ga pa še obklati po obeh rokah, tako da se je zgrudil nezavesten na tla. Drugi gosti so napadalca izrinili iz sohe, smrtno nevarno poškodovanega Pinteriča pa spravili v bolnišnico v Brežicah.

Svetogorskim romarjem! Župni urad v Sv. Petru pod Sv. gorami opozarja svetogorske romarje, da se v nedeljo 4. avgusta t. l. ne vrši služba božja na Sv. gori, temveč v župni cerkvi Sv. Petra. Romarska pobožnost se prične na Sveti gori šele popoldne. Romarji so

lahko pri sv. maši v Sv. Petru ter imajo lepo priliko, da si popoldne ogledajo krasen društveni dom, ter prisostvujejo lepi ljudski igri v 3 dejanjih »Veriga«, ki se bode vprizorila ob 3. uri popoldne v društvenem domu. Izkoristite priliko, ne bode vam žal!

Romarski shod v Zagorju. Drugi veliki romarski shod pri Mariji Zagorski se bo letos vršil v dneh od 2. do 4. avgusta. Vabljeni ste vsi prijatelji cerkve zag. Matere božje. Preskrbljeno je, da boste lahko vsi deležni duhovnih dobrot romarske božje poti.

Najhitrejši parnik na celim svetu Nemčija je dogradila te dni največji prekoceanski potniški parnik »Bremen« z 48 tisoč tonami. Parnik se je izkazal tudi kot najhitrejši. Iz Evrope v Newyork je rabil 4 dni, 18 ur in 17 minut. Doslej je bila angleška paroplovna družba posestnica brzovoznega parnika »Mauretania«, ki je veljal za najbolj hitrega. »Bremen« je posekala »Mauretania« na prikoceanski vožnji za 13 ur in 33 minut. Prvenstvo glede hitrosti na morju imajo sedaj v rokah Nemci. Sprejem najhitrejšega velikana v njujorški luki je bil navdušen in pristrčen. 50 raznih ladij je hotelo dati v njujorški luki »Bremen« častno spremstvo, a so morale opustiti nakano, ker so vozile prepočas. Pred zasidranjem na cilju so pometali kinooperaterji filmske posnetke s prve vožnje v dobro zaprtih zabojih v morje. Vodna letala so pobrala posnetke in še isti večer, ko je bila »Bremen« pod sidrom v luki, so proizvajala njujorška kina filme s prve vožnje. Pošto, katero je pripeljala »Bremen«, so takoj raznesli na naslove aeroplan. Navadno rabi pismo iz Evrope v Ameriko 15 dni, v tem slučaju le 8 dni. Krištof Kolumb je jadral iz Španije v Ameriko celih 69 dni.

Prva evharistična procesija v afriški puščavi Sahara in njen ganljivi zaključek. Francoz Karl de Foucauld je bil prvotno konjeniški oficir, nato raziskovalec in je umrl kot puščavniški mučenik 1. decembra 1916. Še tekom decembra 1916 je prišel francoski častnik na mesto, kjer je bil ustreljen od tolovajev duhovnik-misijonar Karol de Foucauld. Stopil je v puščavnikovo stanovanje, ki je bilo izropano. Le to, česar roparji niso mogli uporabiti, so raztrgali ter razmetali okrog po peščenih tleh. Stotnik je razgrebal po zapuščenosti ter naletel na posodico, v kateri so bile shranjene svete hostie. Pobral je posodo z največjim spoštovanjem, jo obrisal in zavil v platno. Najsvetejše je spravil na sedlo kamele in jezdil 50 km dalje v trdnjavo Motylinski. To je bila gotovo prva evharistična procesija po ogromni Sahari. Med jezo se je spomnil oficir na pogovor z umorjenim puščavnikom. Častnik je rekel pred leti samotarskemu duhovniku: »Vi imate pravico, hraniti Najsvetejše, kaj bi bilo storiti, ako bi se vam pripetilo kaj resnega.« Puščavnik je odgovoril: »Znani sta mi tozadevno le dve možnosti: obudite popolni kes in se obhajajte sami, ali pa pošljite svete hostije po pošti na kako misijonsko postajo.« Ko je prijezdil stotnik v trdnjavo, se ni mogel odločiti, da bi bil od-

poslal najsvetejše s pošto. Poklical je v posvet podčastnika, ki je bil dober katoličan. Sklenila sta, da odpreta posodico, kjer je bila sv. hostija dobro shranjena. Podčastnik je pokleknil in oficir ga je obhajal v trdnjavi, ki leži v Sahari.

Moč samoočrambe. Brazilijanska država Matto Grosso je bila zadnje dni pozorišče krvavih dogodkov, ki so se doigrali na nemških dijamantnih poljih. Razni goljufi so natirali domačine s šikanami in z izdajo ponarejenega denarja do upora. Domačini so se združili z raznimi ničvredneži, katerih je vedno polno v bližini dijamantnih in zlatih jam. Te bande so udrle v sosednje pokrajine z ognjem in mečem. Nastalo je brezpravno razmerje, ki je spominjalo na prve čase po odkritju Amerike. Farme in celi kraji so izginili v pepelu. Mirne ljudi so pomorili vstati brez ozira na spol ter starost. Čete, katere je poslala proti uničevalcem brazilijanska država, so odpovedale. V skrajni sili je pozval Josip Marbeck, farmer in iskalec dijamantov vse poštene in mir ljubeče k samoočrambi. Zbral je precejšnje krddelo in s tem je razkropil ter razpodil požigalce, roparje in morilce. 2000 organiziranih tolovajev je pobil ob reki Paragvaj River. Oni, ki so ušli smrti, so se zatekli v državo Goayr, kjer so bili razoroženi. Na dijamantnih poljih v Matto Grosso je danes nekronani kralj zmagoviti farmer Marbeck. Sam je sestavil postave, ki so za tamošnje razmere, in katere so sprejeli vsi poštenjaki enoglasno z dvigom rok. Zakoni so kratki in jasni. Kdor se ne strinja z novo zakonodajo, mora povezati culo ter izginiti, ker življenje ni dragocenost.

500 ur hočeta ostati v zraku. Amerikanska letalca Jackson in O. Brien že krožita v aeroplanu neprenehoma 325 ur. Vztrajati nameravata 500 ur in bosta s tem potolkla vse dosedanje letalce, ki so se odlikovali z vztrajnostjo pri letanju.

Primarij dr. Mirko Černič ne ordinira do 21. avgusta. 890

Gospa pomnite, da pravo milo nikoli ne škoduje perilu. Zato perite vedno z »Gazela«.

Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj v Mariboru. Odobren od Ministrstva trgovine in industrije v Beogradu.) Lastni internat, letni izpiti in izpričevala pod drž. nadzorstvom. Prospekti in upisovanja v trgovini Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7. Natančneje v inseratnem delu.

Žalostna usoda znamenitega iznajditelja.

Ko se je začela para uporabljati za pogon ladij, so bili prvi parniki na kolesa, kakor jih je videti še danes na Donavi ter na večjih jezerih. Pred 100 leti ni nikdo sanjal, da bi bil mogoč kak drug parni pogon kakor kolo. Večje potniške ladje so bile tedaj napol jadrnice in napol parniki. Jadra so uporabljali pri ugodnem vremenu; pri razburkanem morskem valovju so bili zlomi in uničenja gonilnih koles na dnevnem redu.

Mož, ki je izumil za pogon parnikov

še danes edino gonilno sredstvo na morju, je bil Čeh Josip Ressel. Prvi parnik na vijak je bil spuščen v morje v Trstu koncem julija leta 1829.

Ressel je končal gimnazijo v Linzu in kot 19 letni mladenič se je vpisal na dunajsko visoko šolo in začel študirati fiziko. Že kot visokošolcu se mu je rodila misel: uporabiti vijak za pogon ladij. Njegovemu zamislu o uporabi vijaka so se smejali vsi tovariši in profesorji.

Ker je Reslov oče obubožal, je moral sin zapustiti vseučilišče in kreniti na drugo pot, da bi prišel poprej do lastnega kruha.

S pomočjo državne podpore je končal gozdarsko šolo in postal državni logar na Koroškem. Njegova iznajdba z vijakom mu ni dala miru. Vedno je govoril o tem in njegova okolica je bila prepričana, da je znorel.

Iz Koroške je bil po letih prestavljen v Trst, kjer je bilo zanj in njegove misli odprto polje — morje. Kamorkoli je potrkal s svojo iznajdbo, povsod so ga zavrnil in se mu rogali.

Ressel sam je uvidel, da bo moral svojo iznajdbo praktično razkazati in le tedaj mu bo kak bogataš verjel in ga podprl z denarjem. Tudi najmanjši čoln ali parnik na vijak je stal precejšnje svote in iznajditelj je bil ubog državni uradnik.

Ressel je unesel vijak v navaden čoln in pet mož je moralo vrteti kolo, da je čoln drčal po morski gladini. Ta čoln je razkazal bogatejšim tržaškim trgovcem in si izposloval sam z Dunaja patent na iznajdbo.

Tedaj je obstojalo ob obali Jadranskega morja polno paroplovnih družb, ki so imele za vzdrževanje prometa vse polno najbolj modernih parnikov na kolesa. Družbe so se čutile ogrožene od Reslove novotarije, storile so vse, da bi iznajdba ne prišla v prakso. Ker so bile družbe bogate, so se jim nakane proti Resslu tudi posrečile, oblasti niso dovolile, da bi bil začel Ressel z gradbo parnika na vijak. Siromak je imel patent v rokah, sklenila se je družba nekaterih kapitalistov, ki so bili voljni dati denar, a se je vse razblinilo na trmi avstrijskih oblasti. Izven mej Avstroogrške so se začeli zanimati za Reslov izum. Egiptovski kralj je naročil kar tri parnike na vijak. Z radovednostjo so zrl na novotarijo Angleži in Francozi, le avstrijska oblast je kazala za vse trdovratno gluha ušesa.

Po trudapolnem prizadevanju upljivih Dunajčanov se je posrečilo izposlovati gradbeno dovoljenje za novi parnik, ki se je imenoval »Civetta«. Julija 1829 je ladjica na vijak zapustila tržaško luko in vozila brezhibno z bržino, kakršne niso do tedaj opazovali nikjer. Parnik je prestal na začudenje vseh preizkušnje, le na povratku v tržaško luko je počila ena od parnih cevi. Ta nezgoda je bila za policijo dovolj, da je prepovedala vse nadaljne vožnje. Oblast se je postavila na stališče, da je iznajdba na vijak nekaj nevarnega in je prepovedala vse tozadevne nadaljne poizkuse.

Ovaduhi in Reslovi nasprotniki so šli tako daleč, da so izposlovali njegovo premostitev iz Trsta. Upravičeno potrjeno se je podal na novo službeno mesto in

na njegovo iznajdbo so pozabili popolnoma za nekaj 10 letij.

Še-le Angleži so začeli Reslov izum mnogo pozneje praktično izrabljati in danes si je vijak osvojil: morja, reke jezera in zrak.

Ressel je umrl kot vevež v Ljubljani. Petdeset let po smrti so mu postavili pred tehnično visoko šolo na Dunaju spomenik.

Kakor Resslu, se godi še danes vsakemu, res velikemu iznajditelju! Trnjeva ter križeva pot do smrti in šele nekaj 10 let po smrti se ga spomni poprej ne-hvaležno človeštvo, ga začne slaviti in mu staviti spomenike.

Ruska in kitajska vojska.

Zadnje tedne se je veliko pisalo o vojni nevarnosti na Daljnem vzhodu. Radi železnice je izbruhnil resen spor med Rusi in Kitajci. Vlada od obeh držav je zbrala čete na spornem ozemlju. Ob priliki rusko-kitajskega spora hočemo naše čitatelje seznaniti na kratko z ustrojem ruske in kitajske vojske.

Ruska vojska.

Jedro nove ruske vojske je nastalo v meščanski vojni pod Trockijem v zimi l. 1918. Boljševiška vojska je obstojala prvotno iz prostovoljcev. Ko so bili boljševiški mogočnjaki v letih 1920-21 ogroženi od belih generalov (Wrangel, Kolčak itd.) in od Poljakov, je narasla rdeča armada na 5 in pol milijona mož. Ko so se boljševiki rešili iz največjih nevarnosti, se je skrčilo stanje vojaštva v decembru 1921 na 1.370.000 mož. Leta 1923 je bilo pod orožjem le še 350 tisoč mož.

Dne 28. oktobra 1922 so vpeljali boljševiki splošno vojaško obveznost. Že od 16. leta se začne moška ruska mladina izobraževati v vojaški stroki. Od 19. do 21. leta pa se mora vsak Rus udeleževati vojaškega poduka. Može, ki morajo stopiti v rdečo armado, služijo 2 leti, pri mornarici 3—4 leta. Po odsluženem roku morajo v presledkih na orožne vaje. Poleg stalne in redne vojske ima boljševiška Rusija takozvano teritorialno armado (kakor so italijanski fašisti in milicniki). Ruski milicniki se morajo vežbati pri redni armadi prvo leto 3 mesece, v nasl. 4 letih pa skupaj 8 mesecev. Samo milicniki stanejo Rusijo na leto nad 20 milijard Din.

V prvih letih obstoja rdeče armade niso bili deležni oficirji in podoficirji nobene prave vojaške izobrazbe. Danes je v Rusiji vse polno vojnih šol in akademij. Vsak ruski četovodja mora obiskovati 3—4 leta kako vojno šolo. V ruski vojski je vzorna disciplina in najstrožja pokorščina v službi.

Ruska vojska je opremljena z ogromnim tehničnim aparatom in šteje 22 armadnih korov. K vsakemu koru spadajo tri divizije in posebne čete, kakor: artilerija, težki, oklopni avtomobili, polki za trupene pline. Razven tega je še 12 konjeniških divizij, 9 neodvisnih konjeniških brigad, cela vrsta tehniških čet in letalci, ki razpolagajo z več nego 1000 vojnimi letali. Začasno znaša stalna vojska 562.000 mož in 842 tisoč milicnikov. V slučaju daljše vojne bi lahko spravila Rusija z vsemi rezervami na noge 12 milijonov mož.

Kitajska vojska.

Začasno je kitajska vojska največja na celim svetu. Pod orožjem je 1.750.000 mož, ki pa so po angleški izjavi vse drugo, le vojaki ne. Kitajske čete služijo sedaj 4 vojaškim mogočnjakom, ki se vedno med seboj kavsajo in napadajo eden drugega. Ako pa kitajski vojak iz kakega vzroka ne bi prejel plačila (soldine) se bi takoj uprl in pognal puško v koruzo. Kitajska vojska obstoja iz prostovoljcev, ki so obvezani služiti tri leta. Res je tudi, da razpolaga kitajska vojska s precejšnjo artilerijo in aeroplani, a ni prav v nobeni primeri z rusko rdečo armado.

Mlini, ki meljejo zlato.

Amerikanski državljani Dupont je eden od svetovnih mogotcev. Njegovi predniki so bili Francozi, kojih premoženje je bilo zaplenjeno med francosko revolucijo. Eden od Dupontov, učenec znamenitega kemika Lavoisiera, je bil od svojega mojstra uveden v skrivnosti izdelave smodnika. Ker je bil nasprotnik velikega Napoleona, je moral po njegovem kronanju za cesarja pobegniti iz Francije v Ameriko. Naselil se je v državi Delaware v majhnem kraju Wilmington kot mlinar za smodnik.

Majhni mlin za smodnik, ki je bil zgrajen v Washingtonu pred več nego 100 leti, je bil podlaga ogromnemu pre-

moženju in politični moči ter vplivu, s katerim razpolaga danes rodbina Dupont. Bodisi, da so se vojskovala med seboj indijanska plemena, ali so hotele severoameriške države osvoboditi sužnje južnih držav, ali so se bojevale Združene države proti Španiji, vedno so zalagali tekom časa poyečani mlini za smodnik v Delaware municijo. Leta 1914 je bil Peter Samuel Dupont kot poglavar družine star 44 let in so mu nosile municijske tovarne na leto čistih 5—6 milijonov dolarjev. Ko je izbruhnila na jesen 1. 1914 v Evropi vojna, je znal Dupont kaj, kaj mu je bilo storiti. Tekom četrta leta je postavil barake za 20 tisoč delavcev, do svetovne vojne je zaposloval le 5300 delavnih moči. Celo vojno je zalagal Evropo z municijo, katero je izdelovalo 67 tisoč Amerikancev. Da so se dohodki z mirno dobo podestorili, ni treba še posebej naglašati.

Izdelovanje smodnika je bilo za Duponta premalo, lotil se je med vojno še drugih industrij, kakor: izdelovanja surove svile, barv, raznih kemikalij in poseda danes na celim svetu največjo tvornico za izdelovanje strupenih plinov za bodočo vojno.

Ameriška država Delaware, kjer je sedež vseh Dupontovih podjetij, je ena najmanjših v Združenih državah, šteje komaj 200 tisoč prebivalcev in je od teh vseh nad polovico zaposlenih pri Dupontu. Gorje onemu, ki bi se drnil v državi nastopati in delati proti koristi nekronanega kralja Duponta!

IV. vlak

(Celje—Trbovlje).

Znak IV. Vozi iz Celja. Vstopijo vsi oni, ki imajo vstopno postajo Celje. Odhod 0.15. Laško 0.31, Rimske Toplice 0.42, Zidani most 1.04, Hrastnik 1.18, Trbovlje 1.30. Na Otoče pride vlak ob 5. zjutraj.

Vozili se bomo samo z osebnimi vagoni, prostora za prijavljene primerno dovolj, drugi, brez izkaznic, ne smejo na naše vlake.

Vlak Otoče—Bled (Lesce).

Da se omogoči cenejši izlet na Bled, bo vozil vlak Otoče—Lesce in bo stalo tja in nazaj 8 Din. Vozni listki se bodo dobili v vlakih pri rediteljih.

Prosimo p. n. župne urade, da vse potnike obveste o tem definitivnem voznem redu, s katerim so vsi dosedaj objavljeni, preklicani. Enako opozorite ljudi, posebno one, ki hočejo na izlet na Bled, da opravijo sv. spoved doma.

Prosvetna zveza v Mariboru.

Novc knjige.

Da bo sadje — naše bogastvo! Ravnokar je izšla knjiga »Spravljanje, razbiranje, vlaganje, shranjevanje in razpolaganje sadja«, spisal Josip Priol, ravnatelj vinarske in sadjarske šole v Mariboru. 76 strani obsega joča knjiga s 43 izvirnimi slikami stane broširana, in sicer: posamezen izvod 15 dinarjev. Knjiga se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zdravilne rastline. Tako knjižico smo potrebovali! Zdaj jo imamo. Ta knjiga »Zdravilne rastline« nam popiše in v sliki pokaže zdravilne rastline, daje pa tudi navodilo, kako se te rastline spravljajo in lahko dobro prodajo. Slovenija ima izredno veliko zdravilnih rastlin. Poznamo druž-

ne, ki s skrbnim zbiranjem zdravilnih rastlin zaslužijo lep denar. Pa za domačo uporabo je tudi treba poznati zdravilne rastline. — Naročite zato knjigo »Zdravilne rastline«, ki stane 6 Din, v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Mati vzgojiteljica. Vodilne misli krščanskega vzgojeslovja, 111. izdaja 1929. Založila je uprava dekliškega lista Vigred, Ljubljana, Ljudski dom. — Cena Din 16.—.

Organistovske zadeve.

Meseca septembra t. l. bo imela Zveza organistov za Slovenijo občni zbor v Celju. Dan, kdaj bo občni zbor in spored bo pravočasno objavljen v Slovenskem Gospodaru. Na železnih bo polovična vožnja. Povabila k občenemu zboru dobijo samo delegati. Lahko pa se občnega zbora udeležijo tudi organisti. Prav veselilo nas bo, če pridejo v obilnem številu. Vsak udeleženec bo imel polovično vožnjo na železnici. Torej se že sedaj odločite, da prideste meseca septembra na občni zbor Zveze v Celje.

NAŠA DRUŠTVA

Mladeniški tabor pri Sv. Andražu. V nedeljo, dne 25. avgusta bo velik fantovski tabor pri Sv. Andražu v Halozah. Začetek ob 10. uri predpoldne. V cerkvi pridiga za mladeniče in sv. maša. Na izven-cerkvenem zborovanju govorijo: predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec in profesor Vesenjak ter zastopniki mladeniških organizacij. Fantje s Haloz in zgornjega Dravskega polja, to je dan za vas!

Sv. Vid pri Ptuj. Prihodnja nedelja, dne 4. avgusta, obeta naši vasi gostov od vseh strani. Začetek slovesnosti je ob pol devetih. Sv. maša gospoda knezoškofa je takoj po blagoslovitvi Doma. Po sveti maši je na prostem zborovanje in proslavo drž. desetletnice. Pri popoldanski akademiji bodo deklamacije, petje, godba, tamburaši, govor g. dr. Hohnjeca in kratka igra iz domače zgodovine. Sedeži po 6 Din, stojišča po 3 Din. Dobrodošli v nedeljo!

Sv. Janž na Dr. polju. Te dni so se vzbudili župljani pri Sv. Janžu na Dr. polju. Povsod že imajo kakšno društveno dvorano. Tudi pri nas smo zdaj začeli z zgradbo društvenega doma. Delo se je že pričelo s prav velikim veseljem. Kmetje pridno pomagajo pri vožnji raznega materiala, fantje in dekleta pa s svojimi pridnimi rokami. Upamo, da bode zgradba končana v mesecu oktobru.

Trbovlja. Telovadni nastop Orlovskega okrožja v Celju, ki se vrši dne 4. avgusta t. l. v Trbovljah obeta biti praznik orlovske misli. Tudi vse priprave kažejo, da bo uspeh lep in da je orlovska organizacija v Celjskem okrožju res disciplinirana in dobro izvežbana. Niso prazne naše besede, ne, dejstva naj pokažejo našo moč! Pohitimo bodemo, da tudi z brati v Trbovljah sodelujejo vsi, ki zaenkrat Trbovlje poznajo le oddaleč, ne vedo, da je tudi v tem rudarskem kraju Orel nositelj napredka in narodne zavesti, nič manj pa tudi krščanskih idej. Pohitimo vsi, pokazimo bratom, da cenimo njihovo delo, da je njihov boj naš boj, da Orel križem Slovenije gleda na delavske Trbovlje. Na veselo svidenje 4. avgusta!

Romarjem na Brezje!**KONČNOVELJAVNI VOZNI RED**

za potovanje na Brezje v dneh 4.—6. avg. Ker je bilo potrebno vzeti še četrta vlak, se je vozni red izpremenil. Velja torej sledeči:

I. vlak.

Vlak zaznamovan z I. vozi dne 4. avgusta ob pol sedmih zvečer iz Poljčan ter vzame seboj potnike s proge Konjice—Poljčane, iz Grobelnega vozi ob četrta na osem zvečer in vzame seboj potnike s proge Rogatec—Grobelno, iz Zidanega mosta vozi ob pol enajstih in vzame seboj potnike s proge Dobova—Zidani most. Ta vlak vozi nato nepretrgoma na Otoče. Potniki so v prvih jutranjih urah na Brezjah. Drugi naj v ta vlak ne vstopajo!

II. vlak

(postaje Maribor—Slov. Bistrica).

Vlak nosi znak II. Pelje iz Maribora ob 21.30 (pol desetih). S tem vlakom se peljejo oni, ki pridejo s koroške proge, oni, ki vstopijo v Mariboru, v Hočah (21.46), Orehova vas (21.53), Rače—Fram (21.59), Pragersko (22.13), tu se priklopijo potniki s proge Gornja Radgona—Pragersko, ki so dospeli z večernim vlakom. S Pragerskega odhod (22.0), Slov. Bistrica (22.24). — Na drugih postajah ta vlak ne bo stal. Na Otoče pride ob 4.—5. zjutraj.

III. vlak

(Poljčane—Celje).

Znak III. Vozi iz Poljčan od 22.58. Vstopijo oni, ki imajo Poljčane kot vstopno postajo. V Ponikvi stoji (23.23), Grobelno (23.31), St. Jurij (23.0), Store (23.48). V Celju pa se priklopijo na ta vlak potniki s proge Dravograd—Celje. Iz Celja vozi vlak ob 24.02. Na Otoče pride okrog pol petih.